

ĐỨC PHẬT TRẢ LỜI : LÀM SAO TRỞ THÀNH ĐẠI GIA, XUẤT NGOẠI ?

Làm sao khi tái sanh được ở trong một gia đình đại gia – cực kỳ giàu sang ?

Làm sao khi tái sanh được ở trong một gia đình quý tộc ?

Có “xuất ngoại” được không, khi tái sanh trong đời người sắp tới ?

Như đã trình bày, đây là những mối quan tâm thiết thực của con người. Những mối quan tâm này chẳng có gì là sai trái – cũng không thể xem đây là lòng tham của con người – càng không thể có thái độ “coi khinh”, đánh giá thấp vấn đề này của con người.

Đơn giản, đây chỉ là ước muốn của những người – chưa muốn đi đến cứu cánh giải thoát. Và, đơn giản hơn, đây là quyền lựa chọn theo sở thích, ý nguyện riêng của mỗi người.

Thế Tôn rất tôn trọng sự tự do này.

Vì vậy, không những Ngài đã rất vui vẻ trả lời các vấn đề nêu trên – mà còn trả lời rất mực cặn kẽ.

Vì đây là kinh đề cập đến vấn đề thiết yếu và được rất nhiều người quan tâm, xin được lần lượt trích dẫn toàn bộ.

“Một thời Thế Tôn đang du hành trong nước Kosala (Kiền tất la) cùng với Đại chúng Tỷ-kheo đi đến một làng Bà-la-môn của dân chúng Kosala tên là Sa la. Các gia chủ Bà-la-môn ở Sa la nghe rằng: "Người ta nói Sa-môn Gotama, là Thích Tử, xuất gia từ gia tộc Sakya, đang du hành trong nước Kosala với Đại chúng Tỷ-kheo, và đã đến Sa-la. Tiếng đồn tốt đẹp sau đây được truyền đi về Tôn giả Gotama: "Đây là Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thế, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật, Thế Tôn. Với thắng trí, Ngài tự thân chứng ngộ thế giới này cùng với Thiên giới, Ma giới, Phạm thiên giới, cùng với chúng Sa-môn, Bà-la-môn, các loài Trời và Người. Khi đã chứng ngộ, Ngài còn tuyên thuyết điều Ngài đã chứng ngộ. Ngài thuyết pháp sơ thiện, trung thiện, hậu thiện, đầy đủ văn nghĩa. Ngài truyền dạy phạm hạnh hoàn toàn đầy đủ trong sạch. Lành thay nếu được yết kiến một A-la-hán như vậy!" Rồi các gia chủ Bà-la-môn ở Sa-la đi đến chỗ Thế Tôn ở, sau khi đến, một số đánh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên; một số nói lên những lời chào đón, thân hữu xã giao với Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên; một số chấp tay vái Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên; một số nói lên tên họ của mình trước mặt Thế Tôn rồi ngồi xuống

một bên; một số giữ im lặng rồi ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, các gia chủ Bà-la-môn ở Sa-la bạch Thế Tôn:

– Tôn giả Gotama, do nhân gì, do duyên gì, ở đây, một số hữu tình sau khi thân hoại mạng chung, phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục ? Nay Tôn giả Gotama, do nhân gì, do duyên gì, ở đây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, Thiên giới, đời này ?”

Nội dung câu hỏi ở đây chẳng thấy rõ các ý đã nêu ở trên, xin được nhắc lại các ý đã nêu đó là:

Làm sao khi tái sanh được ở trong một gia đình đại gia – cực kỳ giàu sang ?

Làm sao khi tái sanh được ở trong một gia đình quý tộc ?

Có “xuất ngoại” được không, khi tái sanh trong đời người sắp tới ?

Mặc dù ở trên, chỉ là câu hỏi chung chung, song, Như Lai *biết* rất rõ tâm tư của đại đa số những người đến đây là muốn Như Lai trả lời (giảng) về vấn đề gì. Nội dung trong phần giảng dạy của Ngài nhằm giải tỏa các tâm tư có vẻ “rất khó nói” ra ấy.

Trước hết, Ngài nói về “vé” thứ nhất của câu hỏi: Tại sao một số người, sau khi chết lại sinh vào các cõi dữ (như là) : *ác thú ; đọa xứ ; địa ngục ?*

“Này các gia chủ, có ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo, có bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo, có ba loại ý hành phi pháp, phi chánh đạo.

(I). *Này các gia chủ, thế nào là ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo ?*

(Một: Sát sanh) : *Ở đây, này các Gia chủ, có người sát sanh, tàn nhẫn, tay lấm máu, tâm chuyên sát hại đã thương, tâm không từ bi đối với các loài hữu tình.*

(Hai: Tham ô, trộm cắp) : *Người này lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác hoặc tại thôn làng hoặc tại rừng núi không cho người ấy, người ấy lấy trộm tài vật ấy.*

(Ba: Tà dâm) : *Người ấy sống tà hạnh đối với các dục lạc, giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở, có cha che chở, có mẹ cha che chở, có anh che chở, có chị che chở, có bà con che chở (tức dụ dỗ con gái thuộc gia đình nền nếp, gia giáo) , đã có chồng (ngoại tình), được hình phạt gậy gộc bảo vệ (nữ phạm nhân), cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa (gái bán dâm).*

Như vậy, này các Gia chủ, là ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo.

(II). *Này các Gia chủ, thế nào là bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo ?*

(Một: Nói dối): *Ở đây, này các Gia chủ, có người vọng ngữ, đến chỗ tập hội, hay đến chỗ chúng hội, hay đến giữa các thân tộc, hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc, khi được dẫn ra làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì Ông biết"; dẫu cho người ấy không biết, người ấy nói: "Tôi biết"; dẫu cho người ấy biết, người ấy nói: "Tôi không biết"; hay dẫu cho người ấy không thấy, người ấy nói: "Tôi thấy"; hay dẫu cho người ấy thấy, người ấy nói: "Tôi không thấy". Như vậy, lời nói của người ấy trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ, hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì.*

(Hai: Đặt điều, nói hai lời): *Và người ấy là người nói hai lưỡi, nghe điều gì ở chỗ này, đến chỗ kia, nói để sanh chia rẽ ở những người này, nghe điều gì ở chỗ kia, đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy, người ấy ly gián những kẻ hòa hợp hay xúi dục những kẻ ly gián, ưa thích phá hoại, vui thích phá hoại, thích thú phá hoại, nói những lời đưa đến phá hoại.*

(Ba: Nói lời ác độc, nói thô bạo): *Và người ấy là người nói lời thô ác. Bất cứ lời gì thô ác, tàn ác, khiến người đau khổ, khiến người tức giận, liên hệ đến phần nộ, không đưa đến Thiên định, người ấy nói những lời như vậy.*

(Bốn: Nói không có căn cứ xác thực, ngụy biện): *Và người ấy nói những lời phù phiếm, nói phi thời, nói những lời phi chơn, nói những lời không lợi ích, nói những lời phi pháp, nói những lời phi luật, nói những lời không đáng gìn giữ. Vì nói phi thời, nên lời nói không có thuận lý, không có mạch lạc, hệ thống, không có lợi ích.*

Như vậy, này các Gia chủ, có bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo.

(III). *Và này các Gia chủ, thế nào là ba loại ý hành phi pháp, phi chánh đạo ?*

(Một: Tham): *Ở đây, này các Gia chủ, có người có tham ái, tham lam tài vật kẻ khác, nghĩ rằng: "Ôi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!"*

(Hai: Sân hận, ác ý): *Lại có người có tâm sân, khởi lên hại ý, hại niệm như sau: "Mong rằng những loài hữu tình này bị giết, hay bị tàn sát, hay bị tiêu diệt, hay bị tàn hại, hay mong chúng không còn tồn tại!"*

(Ba: Tà kiến): *Lại có người có tà kiến, có tướng điên đảo như: "Không có bố thí, không có kết quả của bố thí, không có tế lễ, không có cúng dường, các hành vi thiện ác: không có kết quả dị thực, không có đời này, không có đời sau, không có mẹ, không có cha, không có các loại hóa sanh, trong đời không có các Sa-môn, Bà-la-môn chân chính hành trì, chân chánh thành tựu, sau khi tự tri, tự chứng lại tuyên bố cho đời này và cho đời sau".*

Như vậy, này các Gia chủ, là ba ý hành phi pháp, phi chánh đạo.

Như vậy do nhân (thân, khẩu, ý) hành phi pháp, hành phi chánh đạo, này các Gia chủ, ở đây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung, phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục”.

Ngược lại, Thế Tôn đã chỉ rõ *thân, khẩu, ý* chánh pháp:

“Này các Gia chủ, có ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo, có bốn loại khẩu hành đúng pháp, đúng chánh đạo, có ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo.

(I). *Này các Gia chủ, thế nào là ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo ?*

(Một: Không sát sanh): *Ở đây, này các Gia chủ, có người từ bỏ sát sanh, tránh xa sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tầm quý, có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình;*

(Hai: Không tham ô, không trộm cắp): *Từ bỏ lấy của không cho, tránh xa lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác, hoặc tại thôn làng, hoặc tại rừng núi không cho người ấy, người ấy không lấy trộm tài vật ấy;*

(Ba: Không tà dâm): *Từ bỏ sống theo tà hạnh đối với các dục, không giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở, có cha che chở, có mẹ cha che chở, có anh che chở, có chị che chở, có bà con che chở, đã có chồng, được hình phạt gây gộc bảo vệ, cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa.*

Như vậy, này các Gia chủ, là ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo.

(II). *Và này các Gia chủ, thế nào là bốn loại khẩu hành đúng pháp, đúng chánh đạo?*

(Một: Không nói dối): *Ở đây, này các Gia chủ, có người từ bỏ vọng ngữ, tránh xa vọng ngữ, đến chỗ tập hội, hay đến chỗ chúng hội, hay đến giữa các thân tộc, hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc, khi được dẫn ra làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì Ông biết", nếu biết người ấy nói "Tôi biết"; nếu không biết, người ấy nói: "Tôi không biết"; hay nếu không thấy, người ấy nói: "Tôi không thấy"; nếu thấy, người ấy nói: "Tôi thấy". Như vậy, lời nói của người ấy không trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ, hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì.*

(Hai: Không đặt điều, không nói hai lời): *Từ bỏ nói hai lưỡi, tránh xa nói hai lưỡi, nghe điều gì ở chỗ này, không đi đến chỗ kia nói để sanh chia rẽ ở những người này, nghe điều gì ở chỗ kia không đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia; như vậy, người ấy sống hòa hợp những kẻ ly gián, tăng*

trường những kẻ hòa hợp, ưa thích hòa hợp, vui thích hòa hợp, thích thú hòa hợp, nói những lời đưa đến hòa hợp.

(Ba: Không nói lời ác độc, không nói thô bạo): *Từ bỏ lời nói độc ác, tránh xa lời nói độc ác, những lời nói nhu hòa, đẹp tai, dễ thương, thông cảm đến tâm, tao nhã, đẹp lòng nhiều người, vui lòng nhiều người, người ấy nói những lời như vậy.*

(Bốn: Nói có căn cứ xác thực, không ngụy biện): *Từ bỏ lời nói phù phiếm, tránh xa lời nói phù phiếm, nói đúng thời, người ấy nói những lời chân thật, nói những lời có ý nghĩa, nói những lời về Chánh pháp, nói những lời về Luật, nói những lời đáng được gìn giữ. Vì nói hợp thời, nên lời nói thuận lý, có mạch lạc, hệ thống, có ích lợi.*

Như vậy, này các Gia chủ, có bốn loại khẩu hành đúng pháp, đúng chánh đạo.

(III). *Và này các Gia chủ, thế nào là ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo ?*

(Một: Không tham): *Ở đây, này các Gia chủ, có người không có tham ái, không tham lam tài vật của kẻ khác, nghĩ rằng: "Ôi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!"*

(Hai: Không sân hận, không ác ý): *Lại có người không có tâm sân, không có khởi lên hại ý, hại niệm, nhưng nghĩ rằng: "Mong rằng những loài hữu tình này sống không thù hận, không oán thù, không nhiều loạn, được an lạc, lo nghĩ tự thân!"*

(Ba: Chánh kiến): *Người ấy có chánh kiến, không có tướng điên đảo: "Có bố thí, có kết quả của bố thí, có tế lễ, có cúng dường, các hành vi thiện ác có kết quả dị thực, có đời này, có đời sau, có mẹ, có cha, có các loại hóa sanh, trong đời, có các Sa-môn, Bà-la-môn chân chánh hành trì, chân chánh thành tựu, sau khi tự trị, tự chứng lại tuyên bố cho đời này và đời sau".*

Như vậy, này các Gia chủ, có ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Như vậy, do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh đạo, này các Gia chủ, ở đây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, Thiên giới, đời này".

Đó là những gì Thế Tôn giảng mang tính chung nhất. Đến đây ngài *biết* tâm tư của những người đến nghe thuyết pháp, nên Ngài đã nói những điều cụ thể như sau:

"Này các Gia chủ, nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo, mong ước: "Ôi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh vào đại phú gia (gia đình đại gia cực giàu), vương tộc Sát-đế-ly (Gia đình quyền thế: Tổng thống, Thủ tướng ...) !" Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, được sanh

vào đại phú gia, vương tộc Sát-đế-ly. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo”.

“Này các Gia chủ, nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo, mong ước: "Ôi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh vào đại phú gia Bà-la-môn (gia đình cực giàu có và thuộc giai cấp quý tộc) – đại phú gia, gia chủ (gia đình không phải đại gia cực giàu, thế nhưng sau đó trở thành đại gia cực giàu) !" Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, được sanh vào đại phú gia gia chủ. Vì sao vậy ? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo”.

“Này các Gia chủ, nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo mong ước: "Ôi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh thân hữu với chư thiên Tứ thiên vương... với chư thiên cõi trời Ba mươi ba... với chư thiên Dạ ma với chư thiên Đâu-suất-đà... với chư thiên Hóa lạc... với chư thiên Tha hóa tự tại... với chư thiên Phạm chúng... với chư thiên Quang thiên... với chư thiên Thiếu Quang thiên... với chư thiên Vô lượng quang thiên... với chư thiên Quang âm thiên... với chư thiên Tịnh thiên... với chư thiên Thiếu tịnh thiên... với chư thiên Vô lượng tịnh thiên... với chư thiên Biến tịnh thiên... với chư thiên Quảng quả thiên... với chư thiên Vô phiền thiên... với chư thiên Vô nhiệt thiên... với chư thiên Thiện hiện thiên... với chư thiên Thiện kiến thiên... với chư thiên Sắc cứu kính thiên... với chư thiên Hư không vô biên xứ thiên... với chư thiên Thức Vô biên xứ thiên... với chư thiên Vô sở hữu xứ thiên... với chư thiên Phi tưởng Phi phi tưởng xứ thiên"! Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung được sanh thân hữu với chư thiên Phi tưởng Phi phi tưởng xứ thiên.

Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo”.

Đây là câu trả lời về ý nguyện “xuất ngoại”. Với những ai hành đúng pháp, đúng chánh đạo không chỉ được “xuất ngoại” sang các nước văn minh giàu có thuộc cõi nhân gian (Anh, Pháp, Mỹ ...) mà còn có thể được xuất ngoại đến những nơi tốt đẹp khác thuộc cõi trời.

“Khi nghe nói vậy, các gia chủ Bà-la-môn ở Sa-la bạch Thế Tôn:

– Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Thế Tôn dùng nhiều phương tiện để trình bày. Và nay chúng con xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp và quy y chúng Tỷ-kheo Tăng, mong Tôn giả Gotama nhận chúng con làm đệ tử, từ nay trở đi cho đến mạng chung, chúng con trọn đời quy ngưỡng !”

Như vậy, kinh Saleyyaka trong bộ Kinh Trung Bộ bàn về những vấn đề thiết yếu được rất nhiều người quan tâm, đó là: về một cuộc sống tốt đẹp đúng theo sở nguyện.

Khi cho rằng những vấn đề đã nêu được rất nhiều người quan tâm – bởi thật hi hữu – khi trong bộ Kinh Trung Bộ này giới thiệu cùng một lúc hai kinh, đó là: kinh Saleyyaka và kinh Veranjaka – đều cùng một đề tài ; cùng những vấn đề đã được đặt ra – hơn thế, cả hai kinh này chỉ khác nhau về đối tượng mà Thế Tôn thuyết pháp – còn lại, không khác nhau một chữ ! Kinh Saleyyaka được giảng cho những người thuộc giai cấp đại chúng Bà-La-Môn Sa la ; còn kinh Veranjaka được giảng cho những người thuộc giai cấp quý tộc Bà-La-Môn Veranjaka.

Tại sao các Tổ lại đưa cả hai kinh vào đây ? Chỉ có cách giải thích là: Lần đầu tiên, Thế Tôn giảng cho hai đối tượng giai cấp Bà-La-Môn khác nhau – vậy mà, nội dung giảng của Ngài lại không khác nhau lấy một lời ! Thật hi hữu ! Thật hi hữu ! Hãy ghi chép và giới thiệu cả hai bài giảng không khác nhau một lời này.

Vậy thì, phải hỏi đức Thế Tôn vậy: Tại sao Thế Tôn giảng cho hai đối tượng giai cấp Bà-La-Môn khác nhau – vậy mà, nội dung giảng của Ngài lại không khác nhau lấy một lời ? Thế Tôn chỉ có một cách giải thích là: Đừng băn khoăn nghi ngờ về điều Như Lai đã giảng – cũng chẳng thể phân biệt giai cấp – tất cả đúng như vậy !

Cuối cùng, vấn đề đặc biệt *thiết yếu* tiếp theo, đó là: hãy nhanh chóng từ bỏ những gì Thế Tôn dạy phải từ bỏ ; hãy nhanh chóng làm những gì Thế Tôn khuyên làm.

(*Trích: Kinh Trung Bộ chú giải – Tập một – kinh Saleyyaka và Veranjaka*)